

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

BONIEWO

1. Nazwa

KAPLICA NA CMENTARZU WOJENNYM Z I WOJNY ŚWIATOWEJ

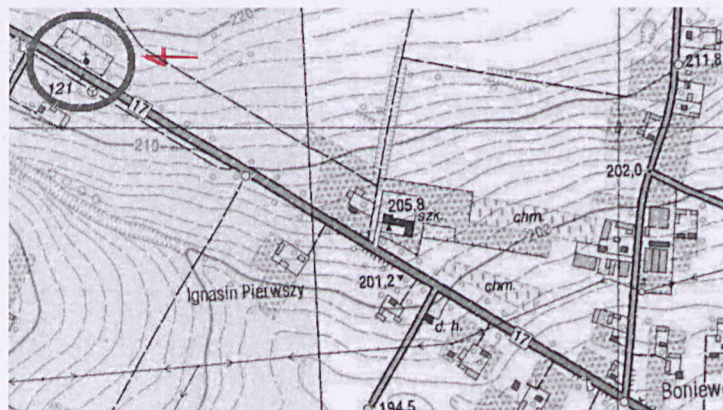
2. Czas powstania

1916 r.

4. Adres - Boniewo

nr ewidencyjny działki – 366 ob. 0002 Boniewo, ark. 1
nr księgi wieczystej - brak

11. Materiały graficzne

5. Przynależność administracyjna

województwo **lubelskie**

powiat **krasnostawski**

gmina **Fajstławice**

6. Współrzędne geograficzne

N 51° 6'16.35" E 22° 55'58.45"

7. Poprzednie nazwy miejscowości

8. Właściciel i jego adres

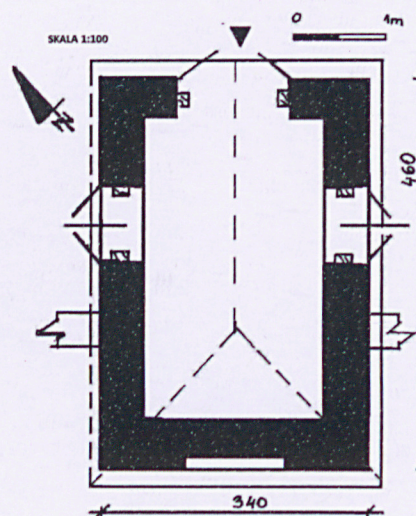
Posiadacz samoistny

9. Użytkownik i jego adres

**Starostwo Powiatowe
w Krasnymstawie
ul. M. Sobieskiego 3
22-300 Krasnystaw**

10. Formy ochrony

**Wpis do rej. zabytków A/1629
z dn. 2014.07.16**

Kaplica została wybudowana w 1916 r. na terenie cmentarza, założonego z inicjatywy wojskowych władz austriackich w trakcie okupacji Lubelszczyzny. Podczas działań wojennych, które toczyły się w okolicach Boniewa, Fajslawic, Ignasina i Suchodołów pomiędzy 20 lipca a 4 września 1915 r. poległo ponad 4000 żołnierzy, m.in. z 4 Armii Austro-Węgierskiej oraz Grupy Armii gen. Augusta von Mackensena. Żołnierze zostali pochowani w kilku różnych miejscach. W 1916 r. po zakończeniu działań wojennych groby ekshumowano i przeniesiono na zbiorowy cmentarz w Boniewie. Łącznie spoczywa tu 3375 żołnierzy austriackich i niemieckich oraz 839 rosyjskich. W 1924 r. było tu 160 mogił pojedynczych i zbiorowych. W momencie zakładania cmentarza mogiły oznaczono żeliwnymi krzyżami. Kaplicę zapewne wzniesiono dopiero po zakończeniu prac ekshumacyjnych.

We wrześniu 1939 r. na cmentarzu pochowano w dwóch zbiorowych mogiłach 10 polskich żołnierzy z Grupy Operacyjnej „Chełm”.

Pierwsze prace remontowe przeprowadzono w 1976 r., w trakcie których wykonano nowy mur oraz metalową bramę. Podczas prac rewaloryzacyjnych prowadzonych w l. 90 XXw. żeliwne krzyże otrzymały dębowe podkładki. Część rozbitych krzyży przeniesiono do wnętrza kaplicy.

16 czerwca 1996 r. na terenie cmentarza odbyły się międzynarodowe uroczystości „Pojednanie dla Pokoju” w trakcie których odsłonięto pamiątkową tablicę na zewnątrz kaplicy.

Sytuacja: Kaplica znajduje się na cmentarzu wojennym z czasu I wojny światowej, usytuowanym w południowej części wsi, poza zabudową, przy drodze krajowej Lublin-Krasnystaw, w pobliżu skrzyżowania z lokalną drogą prowadzącą do Ignasina. Ogródzony murem z cegły silikatowej cmentarz otaczają z trzech stron pola uprawne. Kaplica włączona jest w południową część muru, frontem do wnętrza nekropolii.

Materiał, konstrukcja, technika:

Ściany zewnętrzne – murowane z kamieni wapiennych, łączonych zaprawą piaskowo-wapienną, nieotynkowane.

Wieżba dachowa – drewniana, krokwiowo-płatwiowa, wsparta na murlacie, otwarta

Pokrycie dachu – dachówka ceramiczna

Posadzki – wylewka betonowa

Okna – do drewnianych ościeżnic przymocowane są metalowe ramy.

Drzwi – metalowe, dwuskrzydłowe

Rzut: Założona jest na planie prostokąta, bez podziałów wewnętrznych.

Bryła: Kaplica posiada zwartą, parterową, prostopadłościenną bryłę, nakrytą dachem trójpłaciowym.

Elewacje: Elewacja frontowa (płn.) – symetryczna, jednoosiowa, z drzwiami na osi, zakończona trójkątnym szczytem wspartym na ceglany profilowanym gzymsie, obiegającym kaplicę dookoła. Powyżej otworu drzwiowego występuje artykulacja w kształcie ułożonego z kamieni wapiennych podwójnego łuku, wewnątrz którego umieszczono otynkowany trójkąt. Wnętrze trójkąta jest pokryte dekoracją utworzoną z dwóch skrzyżowanych szabel, pomiędzy którymi widoczny jest krzyż żelazny oraz data 1915, zaś poniżej widnieje napis „REQUIESCANT IN PACE”. Elewacja wschodnia i zachodnia rozwiązane analogicznie – niesymetryczne, jednoosiowe (oś wyznacza okno), pozbawiona dekoracji. Elewacja płd. z dużą prostokątną wnęką, w której znajduje się pamiątkowa tablica z 1996 r.

Wnętrze: W jednoprzestrzennym wnętrzu na ścianach na ścianach zawieszono 32 żeliwne tablice z rozbitych krzyży oraz duży drewniany krzyż. Ponadto na zachodniej ścianie wyryto napis: JÓZEF WÓJCIK, 28 III 1944 R.

Instalacje: brak

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
55 m ³	17 m ²	Nekropolia wojenna	Nekropolia wojenna
18. Stan zachowania		19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
Kaplica zachowana jest w dobrym stanie.		Nie widzi się zagrożeń. Wskazane są bieżące prace zabezpieczające.	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

21. Uwagi

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Bibliografia

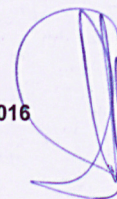
M. Dąbrowski, Cmentarze wojenne z lat I wojny światowej w dawnym województwie lubelskim.
Lublin 2004, (s. 98-99)
Wikipedia.org.pl, [hasło:] Cmentarz wojenny w Boniewie,

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

tekst – Jacek Studziński, lipiec 2016

plany, rysunki – Jacek Studziński, lipiec 2016

fotografie – Jacek Studziński, lipiec 2016

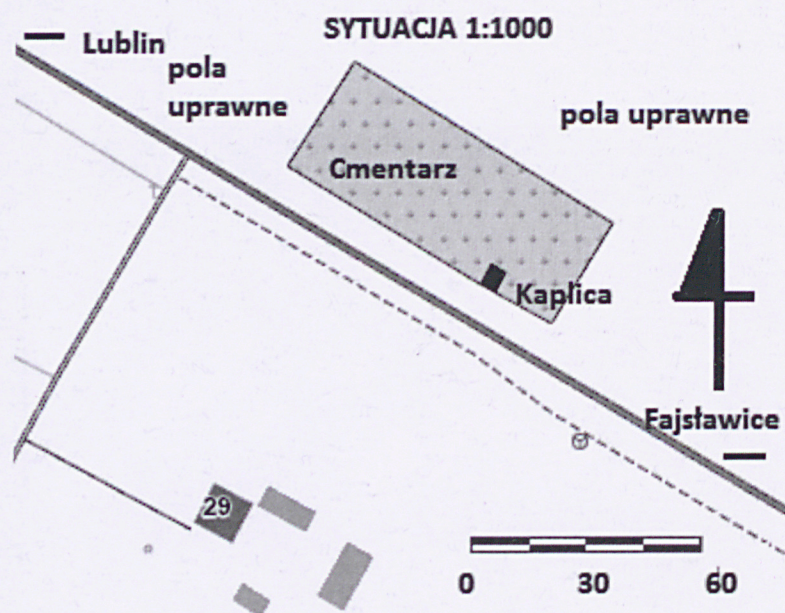
25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

26. Załączniki

Wkładka nr 1

1. Miejscowość	Boniewo	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres KAPLICA NA CMENTARZU z I WOJNY ŚWIATOWEJ	6. Zawartość załącznika Fotografie, sytuacja,
2. Gmina	Fajstów		
3. Powiat	krasnostawski		
4. Województwo	lubelskie		

1. Wnętrze kaplicy
2. Elewacja frontowa kaplicy
3. Widok od pñ.-zach.
4. Widok od pñd.-zach.
5. Tablica w zach. ścianie kaplicy
6. Przykładowa tablica nagrobna

1

3

4

5

6

